

Kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP

Neogotycki kościół mariacki (Marienkirche) przy Mühlenstraße (dziś: ul. Wojska Polskiego) powstał na fali przekształceń urbanistycznych Polic, jakie miasto podjęło pod koniec XIX wieku. Średniowieczna świątynia w Rynku popadała w ruinę, pomagając się kosztownego remontu. Co więcej, mając niewielką powierzchnię, przestała wystarczać potrzebom rozwijającego się miasta. W tej sytuacji postanowiono starą świątynię wyburzyć, wcześniej stawiając nową, w pewnym oddaleniu, na południe od centrum Polic.

Nowo wybudowany kościół oddano do użytku (poświęcono) 4 kwietnia 1894 r. Pod względem przestrzennym była to budowla czterokrotnie większa (ok. 1200 m²) od średniowiecznej świątyni. Zbudowano ją wg projektu nieznanego dziś architekta, w układzie trzynawowym, z nawą poprzeczną (transeptem), na planie krzyża łacińskiego, wzdłuż linii wschód-zachód, z prezbiterium skierowanym w kierunku zachodnim.

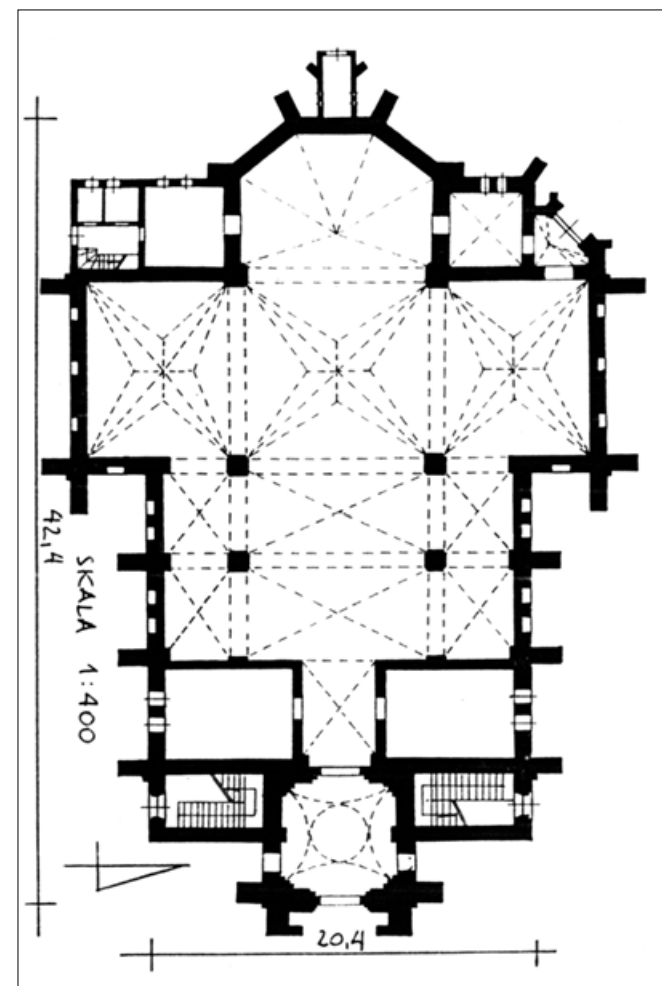
Neogotycką formę architektoniczną opracowano starannie, z pewnym charakterystycznym dla modernizmu przestylizowaniem. Kościół został wybudowany z pełnej cegły ceramicznej spojonej zaprawą cementowo-wapienną. Parapety, zdobienia i część detali architektonicznych (rozety, fryzy, zworniki) jest wykonana z cegły glazurowanej, w kolorze zielonym; pozostałe elementy zdobnicze są wykonane z ceglanych kształtek ceramicznych. Ściany wewnętrzne zostały pokryte tynkami cementowo-wapiennymi; posadzkę skonstruowano z płyt

granitowych, w prezbiterium i fragmentach przedświątyni - z ozdobnych płytek ceramicznych. Sklepienia naw, prezbiterium i zakrystii mają konstrukcję krzyżowo-żebrową, w ramionach transeptu występują sklepienia gwiazdziste.

Rozległa bryła kościoła jest z zewnątrz oszkarpowana, pokryta ją malowanym na zielono dachem z ocynkowanej blachy stalowej. Na skrzyżowaniu transeptu i nawy głównej ustawiono sygnaturkę. Charakterystycznym elementem świątyni jest strzelista wieża (64 m wysokości). Wieńczy ją ostrosłupowy hełm na planie ośmioboku, zakończony sześciometrowym krzyżem. Nadaje ona świątyni charakterystyczny wygląd, jej wyniosła sylwetka jest nieformalnym symbolem miasta.

Pierwotne ogrodzenie parceli na której stoi budowla było metalowe, osadzone na solidnej podmurówce, z głównym wjazdem na wysokości obecnego przystanku autobusu. Dziś dziedziniec kościelny jest otoczony murem z dwoma wjazdami - od ul. Wojska Polskiego i od ul. Mazurskiej. Przejście wiodące na ul. Staszica zostało zlikwidowane w latach 90. XX w. Na dziedzińcu, przed głównym wejściem do kościoła, rosną wspaniałe lipy, prawdopodobnie również wiekami świątyni. Na pocztówkach z lat 20. XX wieku są to już spore drzewa.

Nowy kościół mariacki (wezwanie starej świątyni zostało przeniesione) pełnił istotną rolę w życiu przedwojennych Polic. Podstawowo jako miejsce kultu, z którym wiążą się liczne wspomnienia do dziś żyjących niemieckich mieszkańców miasta. Tu uczestniczyli w nabożeństwach, przyjmowali konfirmację, zawierali śluby i stąd odprowadzali swych zmarłych na - coraz

bardziej zbliżający się do kościoła - główny policki cmentarz.

Kościół przy Mühlenstraße był również miejscem interesujących spotkań kulturalnych - odbywały się tu koncerty muzyki organowej oraz występy chórów.

Warto też wspomnieć o widocznym wpływie usytuowania świątyni na rozwój przestrzenny miasta. Kompleks kościelno-cmentarny stworzył pewną urbanistyczną przeciwwagę względem historycznego centrum Polic, którym przez kilka wieków był zawsze policki Rynek.

W trakcie działań wojennych świątynia ucierpiała. Ogołocono wnętrze, uszkodzony został też dach. Dach wkrótce naprawiono,

a część paramentów liturgicznych odnaleziono u mieszkającej w Policach przed wojną i po wojnie rodziny Ostrowskich, która przyjęła je na przechowanie.

8 grudnia 1951 roku ustanowiona została parafia pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny. Po rozbiórce kościoła w Mścięcinie, do czasu budowy kościoła św. Kazimierza, staromiejska parafia była jedyną świątynią powojennych Polic.

W latach 70. XX w. kościół został odnowiony, w nawie bocznej zamontowano witraże i wyremontowano wieżę. Artysta Kazimierz Bieńkowski położył freski w prezbiterium i nawie poprzecznej. W roku 1972 r. zbudowano plebanię, w 1981 za-

łożono nowe organy. Kolejne prace konserwatorskie podjęto w obecnym stuleciu. Uzupelniono witraże, wyremontowano zwieńczenie wieży, zamontowano elektroniczne kuranty, a wieża i częściowo bryła kościoła zyskały nocne oświetlenie.

Z inicjatywy ks. Mirosława Oliwiaka od roku 1996 w kościele odbywały się koncerty - najpierw muzyki kościelnej (głównie występy chórów) pod nazwą „Cecyliada”, z biegiem czasu rozszerzone do Polickich Dni Muzyki. Dziś jest to cykliczna impreza pod patronatem Miejskiego Ośrodka Kultury.

W r. 2008 i 2009 w staromiejskiej świątyni odbyły się koncerty muzyki „Gospel”.

W miarę rozwoju sieci parafialnej Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej, w tym powstawania nowych kościołów - zmienił się zasięg terytorialny polickiej parafii NP NMP. W bieżącym stuleciu status jej kościoła filialnego stracił Przęsocin, stając się filią nowo powstałej parafii pw. św. siostry Faustyny Kowalskiej w Szczecinie.

Obecnie parafia staromiejska obejmuje swym zasięgiem tereny leżące w administracyjnych granicach miasta, granicząc na zachodzie z parafią św. Kazimierza, a na północy z jasienicą parafią pw. św. Piotra i Pawła.

W ciągu powojennej historii posługę duszpasterską w staromiejskiej parafii sprawowało dziewięciu księży proboszczów. Byli to:

- ks. Henryk Domalewski 1946-1951
- ks. Czesław Jarecki 1951-1952
- ks. Jan Mleczek 1952-1954
- ks. Piotr Żagiński 1954-1956
- ks. Mieczysław Brzozowski 1957-1960
- ks. Michał Suliga 1960-1962
- ks. Zygmunt Marcinkowski 1962-1963
- ks. Kazimierz Treder 1963-1986
- ks. Kazimierz Metryka od 1986

Oprac. UM w Policach, rok 2010

Na ilustracjach: wieża od strony ulicy Wojska Polskiego, zwymiarowany rzut bryły świątyni, kościół od strony południowo-zachodniej (rok 2009), wnętrze przed 1945 (poniżej). Z prawej: kościół od strony południowo-wschodniej; niżej - od południowo-zachodniej. Na dole - jedna z lip.

